

Cam 7: Gwneud cynnyrch di-fwyd

Bwriad dysgu

- Deall sut mae dŵr yn cael ei gludo mewn planhigion

Trosolwg o'r cam

Yn y cam hwn, bydd y plant yn deall swyddogaeth y coesyn ac yn dysgu sut mae dŵr yn cael ei gludo mewn planhigion trwy wneud cynnyrch di-fwyd y gallant ei werthu yn eu siop fferm ochr yn ochr â'r cynnyrch bwyd y byddant yn ei wneud yn y cam nesaf. Bydd y plant yn sefydlu arsylwad syml i archwilio'r hyn sy'n digwydd i'w carnations gwyn pan gânt eu rhoi mewn dŵr lliw ac yna dylunio cynnyrch y gallent ei wneud gan ddefnyddio eu blodau lliw gwasgedig.

Defnyddiau sydd eu hangen

- Carnations gwyn (un ar gyfer pob plentyn)
- Lliw bwyd mewn ystod o liwiau
- Tiwbiau prawf neu fasys bach, jariau neu botiau (un ar gyfer pob plentyn)
- Ffon o seleri
- Chwyddwydrau
- Tywel cegin

Nodiadau cyflwyno

Sleid 2: Cyflwyno'r dasg	<ul style="list-style-type: none">• Esboniwch y byddwch chi'n gwneud ail gynnyrch i'w werthu yn eich siop fferm fel y gallwch apelio at fwy o gwsmeriaid.• Ar yr un pryd byddwch chi'n dysgu am sut mae dŵr yn cael ei gludo o fewn planhigyn.
Sleid 3: Sgwrs gyda partner	<ul style="list-style-type: none">• Dechreuwch wneud i'r plant feddwl trwy ofyn iddynt drafod swyddogaeth coesyn planhigyn a sut maen nhw'n meddwl bod dŵr yn cael ei gludo mewn planhigyn.• Gofynnwch iddyn nhw ysgrifennu eu syniadau ar nodiadau post-it a'u glynu ar y wal weithio.
Sleid 4: Llunio diagramau cywir	<ul style="list-style-type: none">• Esboniwch y byddwn yn ymchwilio i sut mae dŵr yn cael ei gludo mewn dau goesyn gwahanol: coesyn carnation a choesyn seleri.• Dangoswch nhw i'r plant a gofynnwch iddyn nhw dynnu llun a labelu diagram o goesyn.

<p>Sleid 5: Sut mae dŵr yn cael ei gludo mewn planhigion?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gofynnwch i'r grwpiau feddwl am syniadau ar gyfer sut y gallem ymchwilio i'r cwestiwn: sut mae dŵr yn cael ei gludo mewn planhigion? Cymerwch adborth. • Esboniwch, trwy osod coesau ein planhigion mewn dŵr lliw ac arsylwi ar yr hyn sy'n digwydd yn agos, gallwn ateb y cwestiwn. • Modelwch sut i sefydlu'r ymchwiliad gan ddefnyddio'r ffon seleri a gofynnwch i'r plant sefydlu eu carnations mewn dŵr o'r lliw o'u dewis.
<p>Sleid 6: Arsylwi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ar ôl i'r petalau newid lliw, gofynnwch i'r plant arsylwi ar eu carnations yn agos gan ddefnyddio'r chwyddwydrau ac ysgrifennu'r hyn maen nhw'n sylwi arno a pham maen nhw'n meddwl ei fod wedi digwydd. • Gallech gynnwys gwers gelf yma i roi cyfle i'r plant astudio a phaentio eu blodau yn fanwl. Byddai hyn yn cysylltu'n dda ag astudiaeth o ddarnau blodau chwyddedig Georgia O'Keeffe.
<p>Sleid 7: Arsylwi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gan ddefnyddio cylllell gegin, sleisiwch y seleri fel bod gan bob pâr groestoriad a darn sydd wedi'i dorri'n hir. • Rhowch gyfle i barau arsylwi eu darnau o seleri gan ddefnyddio'r chwyddwydrau, llunio diagram manwl wedi'i labelu ac egluro'r hyn y gallant ei weld.
<p>Sleid 8: Sut mae dŵr yn cael ei gludo mewn planhigion</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Esboniwch mai ychydig o diwbiau y tu mewn i'r coesau sy'n cludo'r dŵr y mae'r gwreiddiau'n ei gymryd i rannau eraill y planhigyn fel gwellt bach. Esboniwch y gallwn weld y rhain yn fwyaf eglur yn y croesdoriad seleri gan eu bod wedi cael eu lliwio gan y dŵr lliw wrth iddo deithio i fyny'r coesyn ac edrych fel dotiau bach.
<p>Sleid 9: Gwasgu blodau</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Esboniwch eich bod nawr yn mynd i wasgu'r blodau lliw rydych chi wedi'u lliwio fel y gellir cadw eu petalau lliwgar. • Ar ôl i'r petalau sychu, byddwn yn eu defnyddio i wneud ein hail gynnyrch ar gyfer ein siop fferm. • Modelwch sut i osod y blodau rhwng dwy ddalen o dywel cegin wedi'i blygu ac yna gosod sawl llyfr trwm ar eu pennau. Cofiwch newid y taflenni blotio yn rheolaidd. • Bydd y blodau'n cymryd pythefnos i sychu'n llwyr.
<p>Sleid 10: Dylunio cynnyrch</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gofynnwch i'r plant ddylunio cynnyrch i'w wneud gan ddefnyddio eu blodau gwasgedig. • Awgrymwch y gallen nhw wneud cerdyn cyfarch, blwch papur bach neu ddarn o gelf. Efallai yr hoffai'r plant ysgrifennu'r cerddi planhigion a ysgrifennwyd ganddynt yng ngham 2 a defnyddio eu blodau gwasgedig i addurno'r dudalen. • Fel dewis arall, gofynnwch i'r plant dynnu lluniau o'r blodau wedi'u lliwio a'u hychwanegu at yr ap iPad 'Pic Collage'. Gallai'r plant dorri pob blodyn/petal allan gan ddefnyddio'r teclyn siswrn a threfnu ar y dudalen. • Yna gallent ychwanegu a fformatio testun eu cerdd Cam 2 a'i drefnu ar y dudalen gan ddefnyddio'r offer gosodiad. • Gellid cadw'r ddelwedd wedi'i chwblhau a'i hargraffu fel poster neu gerdyn cyfarch.

Dolenni i'r Cwricwlwm Cenedlaethol

Pwnc	Testun	Amcan
Gwyddoniaeth	Planhigion	<ul style="list-style-type: none">• Ymchwilio i'r ffordd y mae dŵr yn cael ei gludo o fewn planhigion
Cyfrifiadureg		<ul style="list-style-type: none">• Dewis, defnyddio a chyfuno amrywiaeth o feddalwedd (gan gynnwys gwasanaethau rhynggrwyd) ar ystod o ddyfeisiau digidol i ddylunio a chreu ystod o raglenni, systemau a chynnwys sy'n cyflawni nodau penodol, gan gynnwys casglu, dadansoddi, gwerthuso a chyflwyno data a gwybodaeth
	Gweithio'n wyddonol	<ul style="list-style-type: none">• Sefydlu ymholiadau ymarferol syml, prawf cymharol a theg• Gwneud arsylwadau systematig a gofalus
Dylunio a Thechnoleg	Dylunio	<ul style="list-style-type: none">• Defnyddiwch ymchwil a datblygu meini prawf dylunio i lywio dyluniad cynhyrchion arloesol, swyddogaethol, apelgar sy'n addas at y diben, wedi'u hanelu at unigolion neu grŵp penodol